

stratą, której nie wynagradza bynajmniej sztuczny wzrost fortan nie wielu uprzywilejowanych.

Zbijanie tych i tym podobnych zarzutów było w przeciągu trzech lat blisko stałym i ciągłym zadaniem Bastia'a. Redagował Le libre Echange, posyłał artykuły do Journal des Economistes, zasilając swymi pracami wszystkie dzienniki, które mu kolumny swe otwierały; miał kurs ekonomii politycznej dla młodzieży uniwersyteckiej; jeździł z jednego końca Francji na drugi rozdmuchując tlejące iskry, zapalił ostrygę. Jego pamiątki, jego sofizmaty ekonomiczne były potężną bronią w tym codziennym, nieustannym boju z przywilejem i rutyną. Nikt przewidzieć nie byłby w stanie, co się było stało z agitacją wolno handlową, gdyby rewolucja 48 roku w puch jej nie była rozbiła. Nie udało się jej jak w Anglii narodu całego w arenę cyrkową wprowadzić, ale klasa średnia, kupiecka i przemysłowa, dla której oświecenia ruch ten był przedsięwzięciem, wiele skorzystała na tym codziennym ścieraniu się opinii. Gdy po uśmierzeniu rewolucyjnej wrywy Napoleon III postanowił znieść system protekcyjny i zawrzeć z ościennymi narodami traktaty handlowe, umysły publiczne znalazły się należycie do tej reformy przygotowane. Wszyscy ci, których zwyczajem jest bić czołem władzy tej, która góruje, nie omieszkali wyłącznie zaśluga i część tej reformy cesarzowi i cesarstwu przypisać; zapomnieli imienia skromnego a niezmordowanego pioniera, który ich na tym polu wyprzedził. Czas był oddać mu hołd powinny, i Leon Say, Pascal Duprat i inni miejscowi mówcy dostatecznie z zadania tego się wywiązali.

Druga strona działalności Bastia'a była walka jego z socjalizmem i komunizmem w czasie rewolucji 1848 roku. Nie mogąc w izbie prawodawczej przeciwdziałać dostatecznie tym złym i zgubnym dążeniom, Bastiat chwycił się być zmuszonemu tego samego oręża, który mu raz już tak dobrze służył potrafił: polemicznego pióra. Dla osłabienia wpływu tych doktryn, które co dzień w nowych powojennych kształtach, trzeba było co dzień nowe stawić argumenta, co dzień w inny obalać je sposób. Poważne dzieła ekonomiczne niby tu nie były pomocą, niktby ich nie był czytał a wszystko, co trąciło szkołą ekonomiczną, uchodziło w tych czasach za wcielenie egoizmu, ciasnego i ograniczonego poglądu, za obronę burżuazji przeciwko sprawiedliwym dążeniom ludu. Nie było zresztą czasu do pisania dzieł takich wśród tej ciągłej utarczki, bez chwili rozejmu. Obrat zatem Bastiat drogą broszurek ekonomicznych, które z łatwością przenikały w masy i dostawały się do rąk wielkiej publiczności, wydawał je darmo tysiącami egzemplarzy. Tak powstała większa część tych pamfletów, które dzisiaj literatura ekonomiczna liczy między najpiękniejsze kamienie swęj korony. Pisane z dnia na dzień, z tą południową werwą, która stanowiła istotę jego talentu, były to prawdziwe improwizacje potężnego umysłu i wielkiego serca. Ale jakie improwizacje! — Nigdy głęboko obmyślane, przeczę i wytrawione zasady nie przybrały na siebie powabniejszej szaty; nigdy w szlachetniejszy sposób nie prowadzono polemiki, nie obalano glinianych bożyszczy tłumu; która stanowiła istotę nauki okrzykniętej za egoistyczną, zimną i ciasną nie pokazał większego ciepła wewnętrznego, większej miłości ludu, większej czci dla sprawiedliwości, słusności i prawdy; nigdy z większą odwagą nie zdzierano maski z obłądki i ciemnoty; nigdy kapłan prawdy nie występował z większą prostotą, z większą skromnością, z mniejszymi do wdzięczności publicznej wymaganiami.

Jeżeli socjalne utopie i komunistyczne mary znikły bezpowrotnie z widowni społecznej, z pewnością Bastiat to zasługa przedewszystkiem. Ktokolwiek chce dziś jeszcze z tym pokonanym choć żyjącym zetrzeć się przeciwnikiem, w arsenał Bastia'a znaleźć potrafi potrzebnej broni, tam a nie gdzie indziej. Jeżeli na uroczystości, o której mówim, nie dostatecznie ujawniono tę stronę jego działalności, jeżeli na jego posagu płasko-rzeźba o tym milczy, pojąć to można ze wstępu, jaki się mimowiednie czuje do wszczynania tej zaciętej, bratobójczej walki.

W każdym razie posąg dla Bastia'a i odnowiony rozgłos imienia jego w porę przychodzi. Pokazuje to raz jeszcze, że istotna zasługa i rzetelne prace dla swoich uznaniami zostaną prędzej czy później. Czyny udziały, jaki minister finansów wziął w tej pomnikowej uroczystości, pokazuje nam także, że protekcyjne dążności, jakie tu i owdzie dzisiejszemu rządowi francuzkiemu przypisują, są jedynie czczą pogłoską. Kto wysławia Bastia'a, ten jest zwolennikiem wolnej wymiany. Można zatem spokojnie oczekiwać przyszłości pod tym względem: ministerstwo obecne nie przemieńczy się sprawie wolności.

Sprawa wschodnia.

Wódz naczelny armii angielskiej ks. Cambridge wydał następujący rozkaz dzienny: „Dziś gdy ubiegł już termin przeznaczony proklamacyą królewską dla uruchomienia rezerw, otrzymał feldmarszałek commander u r e n c h e f rozkaz królowej do zakomunikowania oficerom, podoficerom i żołnierzom armii jej kr. mości wyrazu swego zadowolenia z powodu obojętności, z jaką żołnierze należący do rezerw armii i milicji zrobili zadość skierowanemu ku nim wezwaniu. Królowa pewna jest, że armia i naród cały będą umieli ocenić tak samo okazanego przy tej sposobności ducha patrioetycznego i wojskowego jak ocenia go królowa.“

Z powołanych rezerw stawiło się pod chorągiew 95 procent.

W „Exeter Hall“ odbył się dnia 25 kwietnia wielki meeting ochotników, pragnących się zaciągnąć do armii czynnej. Zebranie było bardzo liczne i ożywione. Były tutaj reprezentowane różne kraje, nawet Irlandya i Australia, a zewsząd podnosiły się głosy pełne zapędu dla sprawy narodowej i gotowości do wojny z Rosyją. Major O'Shee oświadczył w imieniu Irlandczyków, major Cooper w imieniu Australczyków, że kto żyje tylko będzie spieszzył w razie wojny pod chorągiew angielskiej. Uchwalono utworzyć biuro, w którym mogą zapisywać się ochotnicy chcący zaciągnąć się do czynnej służby po za granicą.

Pod Gallipolisem stoją obecnie cztery angielskie pancerniki i jeden monitor turecki. Stojąca w Gallipolisie załoga turecka jest na pełnej stopie wojennej, a między Gallipolisem a Bulairem naprawiają na gwałt trakt wojenny. Komendant obojczych stanowisk Sabit pasza porobił, co potrzeba do ewentualnej obrony. — Turcy utrzymują, że Rosyianie nie potrafiliby zająć w tej chwili Gallipolisu. Ostatni zdają się wiedzieć o tym i dla tego odzywają się bardzo nieśmiało o pewnych dyplomatach, którzy przeszkadzili im zająć w sposobnej chwili ważne to stanowisko.

Całe tureckie stronnictwo wojskowe, piszą z Carogrodu do P. o. l. C. o. r. — nie wyłączając mianowanego świeżo ministra artylerji Achmeda Mukhtara paszy jest

przeciwem aliansowi rosyjskiemu, którego jedynym zwolennikiem jest sułtan. W dniu, w którym wybuchnie wojna angielsko-rosyjska, opuszczą wszyscy generałowie turecy stolicę, której obsadzenie przez Rosyan byłoby w takim razie nieuniknionem, następnie cofną się do Azji, gdzie będą oczekiwali dalszych wypadków. — W obec tej ewentualności doradzał Layard usilnie sułtanowi, by przeniósł swoją rezydencyą do Brussy lub jakiegokolwiek innego miasta w Azji Mniejszej, gdyż to jedynie zdoła uratować wolność jego i powagę w oczach całego świata mahometanów. Gdyby sułtan w danej chwili nie usłuchał tej rady, bardzo jest prawdopodobnem, że turecka partya wojskowa zachęcana przez dyplomacyą angielską urzeczywistni projekt powołania w miejsce Abdul-Hamida brata jego Reszida efendiego. Nowy prezes gabinetu Sadyk pasza, który okazuje się na pozór bardzo uległym dla Rosyan, nie chce widocznie zrywać z Anglikami.

Korespondent carogrodzki do G a z e t y l w o w s k i e j uzupełnia poprzednie swoje doniesienie o „legionie polskim“, któremu były minister wojny Reuf pasza, radził powstrzymać się jeszcze przez niejaką czas z podaniem próby o rozwiązanie w ten sposób, że po ustąpieniu Reufa paszy z ministerstwa, rozwiązanie to nastąpiło de facto dnia 19 bm. Legion oddał już konie i broń. — Pozostaje jednak dotąd w koszarach Daud paszy, pobiera tam i pobiera go będzie, równie jak i zold aż do chwili, w której rozwiązanie to formalnem rozporządzeniem daryszury ogłoszonym zostanie.

Kwestya powrotu wychodźców bośniackich i hercegowińskich do ich siedzib ojczystych wysuwa się znowu na pierwszy plan. Ponieważ kredyt przeznaczony na zapomogę dla wychodźców szukających schronienia w Austrii został już wyczerpany, przeto władze austriackie zaważyły tych nieszczęśliwych, aby powrócili do opuszczonych po wybuchu powstania w Bośni i Hercegowinie zagrod. Otóż do Presse telegrafują, że wychodźcy oświadczyli stanowczo, że potąd nie powrócą do Turcji, pojąk „zagraniczne mocarstwa nie zrobią tam porządku“ i pojąk nie zostaną im dane rękojmię bezpieczeństwa osobistego. Te i podobnego rodzaju wiadomości dały znowu powód do pogłoski o blizkiem wkroczeniu wojsk austriackich do Bośni i Hercegowiny.

Z Moskwy donoszą do wiedeńskiej Presse, że w Bułgarii agitują silnie jedno stronnictwo bułgarskie na rzecz adresu do cara, w którym ma być sformułowana prośba, aby Rosya bez najmniejszego pytania zaanektowała Bułgarię. W adresie jest mowa o tym, że Bułgarię pochodzą z Rosyi, że posiadają język bardzo podobny do rosyjskiego, że jedną i tę samą mają wiarę, że wreszcie nienawidzeni przez Serbów, Rumunów i Greków najlepszą opiekunkę znajdują w Rosyi. Jeżeli rząd rosyjski zważy na zagrozi temu adresowi, tak pisze dalej korespondent, to w Europie sędzić będą, że adres ten wyszedł z inicjatywy rosyjskiego rządu. Tak jednakże nie jest. Zachowanie się Bułgarów w ostatniej wojnie sściagnęło na nich nader surowy sąd w. księcia Mikołaja, ks. Czerkaskiego i innych dygnitarzy rosyjskich, to zaś, co się dzisiaj dzieje w górach Rhodope najlepiej charakteryzuje ten naród. Zaden Rosyanin nie ma sympatyj dla Bułgarów a polityka nasza (rosyjska) nie uważa ich za cel, ale za środek do celu. Jeżeli adres powyższy przyjdzie do skutku, to będzie niewątpliwie dowodem nieszczęśliwego charakteru tego narodu. Pominięszy już polityczny nonsens Bułgarii jako rosyjskiej prowincyi, to nikt nie może mieć dobrego wyobrażenia o narodzie, który z własnej inicjatywy przynosi obce panowanie nad własną samoistność. Ale i takie narody być muszą.

Powstanie mahometan.

O terenie powstania rumelskiego i jego żywiołach podaje Times kilka zajmujących szczegółów. Czytamy tutaj:

Gdy Rosyianie byli już bliskimi zajęcia Plewny i przeprawienia się przez Balkan, została utworzoną w Adrianopolu i Filipopolu armia rezerwy, do której powołano wielu mustehafizów czyli żołnierzy obrony krajowej; tych uzbrojono należycie i wywiczono do pewnego stopnia. Wszystkie okręgi pomiędzy Ichtimanem a Tatarbazarzikiem i w pobliżu gór Rhodope zostały najpierw wezwane do wystawienia swych kontyngensów, a bitni Pomacy, Albańczycy i Turcy tych okolic usłuchali obojętnie tego wezwania. Po cofnięciu się Suleimana paszy po za góry Despot-Dagh rozbiegła się większa część swych mustehafizów po wsiach zabierając z sobą broń i amunicyą. Resztki wojsk Suleimana paszy rozproszyły się także i ukryły w wsiach górskich. Rosyianie ograniczyli się jedynie na wypuszczeniu przeciw robotnikom drobnych oddziałów kawalerji a uderzyli całą forszą na Adrianopol. W górach przeto ukrył się strażny dla najedźców materyał palny. Rosyianie zalewając Rumelię, zaniechali zająć cały okręg Rhodope, którego większa część rozciągająca się nad wyższą Aradę jest dla nich literalnie terra incognita. — Obszar ten ogromny nadaje się doskonale do wojny podjazdowej, jest bowiem istnym labiryntem gór zamkniętych w sobie obszerne i żywe doliny, bogate pastwiska, tak że powstańcy, zwłaszcza w lecie, mają wszystkiego, co potrzebują do prowadzenia wojny, podostatkiem i nie potrzebują obawiać się zaskoczenia przez przeważającą siły nieprzyjacielskie. Powstaniem kierują: dawniejszy gubernator Mustafa pasza, dalej Ibrahim efendi, niejaki Hadzi Osman bey ekskurzydnik celný i wielu oficerów armii regularnej. Ogólnem jest przekonanie, że powstanie to, które wybuchło równocześnie w całym okręgu, nie jest bynajmniej dziełem przypadku, lecz należyce obliczonym ruchem, po za którym potężna stoipomoc. Samo rozpowszechnienie tego przekonania może dokonać znacznej zmiany w obecnem położeniu, lecz nie na korzyść rokowań.

O powstaniu mahometan w górach Rhodope pisza do wiedeńskiego Fremdenblattu, co następuje:

Powstanie mahometan, które tak niespodziewanie zaskoczyło pokojowe medycy, ogarnęło głównie okolice pomiędzy źródłem rzeki Maricy a Balkanem. Podczas gdy w Balkanach zamieszkała jest przeważnie ludność chrześcijańsko-bułgarska, góry Rhodope są centralnem siedliskiem muzułmańskimi ludności Tracyi. Muzułmanie ci nie są wyłącznie osmańskimi Turkami, lecz składają się z turkomańskich nomadów (Yuruki), bułgarskich renegatów (Pomaki), dalej z Greków, chrześcijańskich Bułgarów i pojedynczych gmin seldszukijskich Turków (Konianidów), którzy na wiele lat przed ukazaniem się Osmanów w Europie za namową bizantyjskich cesarzy osiedlili się w różnych okolicach gór Rhodope, w dolinach Strymon i Vardar. Jądro tej ludności stanowią Osmanie, którzy gęsto są osiadli w okęgach Mastanly (Sultan-Jeri) i Gymyldszina. Ludność Sultan-Jeri wynosi około 10,000 głów a w okręgu Gymyldszina około 20,000. Cała ludność osiadła w Górach Rhodope a złożona z Osmanów, Turkomanów i Pomaków wynosi około 80,000 głów. Najwięcej wojowniczego usposobienia są

przedewszystkiem Pomaki oraz najwięcej fanatyczni, jak w ogóle wszelkie ludy chrześcijańskie, które przeszły na wiarę Mahometa. Naspokojniejszego usposobienia są Yuruki, nader pilni, gościnni i dość inteligentni. Yuruków przeto zupełnie pominąć należy przy obliczaniu sił rumelskiego powstania, które przyjąć można na ogółem głów 25,000. Siła ta dobrze uzbrojona i zorganizowana mogłaby Rosyanom nie małe sprawić trudności a nadto plac boju nie nadający się do systematycznej kampanii, musiałby ograniczyć się na wojnę podjazdową, któraby dla armii regularnej stała się w końcu niezdolną.

Powstanie rumelskie zasługuje jeszcze i z tego względu na bliższą uwagę, bo jest dowodem, że żywioł muzułmański bynajmniej nie obumarł zupełnie w nowej Bułgarii i że mniej może Rosyianie jak sami Bułgarzy przyczynili się swemi okrucieństwami i skłonnością do anarchii do wywołania stósunków niezdolniejszych jeszcze, aniżeli dawniejsze tureckie. W nowej Bułgarii żyje jeszcze 1,700,000 mahometan. Poważna to zbytby liczba, aby można się spodziewać tak prędko uśmierzenia powstania a dla Anglii, w razie wojny, silna to broń przeciw armii rosyjskiej, której los w Rumelii nie jest do pozazdrosczenia.

Z Serbii.

Skutkiem rozkazu nadesłanego z San Stefano powołano bezzwłocznie wszystkich urlopników. Wszystkie baterye zostały wysłane na granicę. Pierwsza klasa milicji otrzymała rozkaz wymarszu, drugiej zaś klasie poruczone, by była gotową do wyruszenia. Odjeżdżającemu do Niczu księciu Milanowi towarzyszy cały sztab i minister Risticz.

Z Białogrodu telegrafują dalej pod dniem 29 b. m.: Skutkiem danych przez Rosyją daleko idących przyrzeczeń sposobią się tutaj na gwałt do wojny. Agenci rosyjscy krążą bezustannie między Petersburgiem a Białogrodem. Przebywający tutaj deputowani bośniaccy rządowi prowizorycznego konferują bezustannie z ministrami serbskimi, powstańcy bowiem bośniaccy pragną przyłączenia do Serbii a nie chcą wiedzieć o aneksyi austriackiej.

Korespondent białogrodzki do Neue fr. Presse telegrafuje, że kroki militarne, jakie przedsięwzięła Serbia, zostają po trosze w związku z wzmagającym się na wewnątrz niezadowoleniem. W kołach stających się z ks. Milanem, oskarżają Risticza o dwulicowość.

Jeńcy tureccy z Kladowy i Possarewacu przybyli do Białogrodu i zostali parowcem przewiezieni do Ratcy.

W tej chwili dochodzi z Białogrodu następująca depesza:

Wszyscy powołani żołnierze muszą do 12 maja stawić się na oznaczonych stanowiskach. Przebywający za granicą Serbowie otrzymali rozkaz do powrotu. Tym, którzy chcieliby usunąć się od służby wojskowej, zagrożono surowymi karami. Serbia chce zawrzeć kontraktka względem dostawy broni za gotówkę. Załoga Ada-Kaleh opuściła tę warownią i udała się przez Białogrod do Bośni. Ada-Kaleh zostanie z ziemią zrównane.

W dziennikach zagranicznych znajdujemy następujące depesze:

London, 29 kwietnia. Do Daily Telegr. donoszą z Wiednia: Austria postanowiła przystąpić bezzwłocznie, choćby nawet wbrew woli Turcji, do obsadzenia Bośni i Hercegowiny. Wkroczenie ma być umotywowane powstaniem muzułmańskiem w Rumelii. Standard uważa również okupacyą Bośni przez wojska austriackie za bardzo blizką.

Paryż, 29 kwietnia. Intrygi rosyjskie zmierzające do wysłania Osmana i Mukhtara paszów do Azji zostały sparalizowane.

Bukareszt, 29 kwietnia. Wojska rumuńskie obwarowują swoje stanowiska w Malęj Wołoszczyźnie. Mająca się zawrzeć między Rosyją i Rumunią nowa konwencya zezwoli Rosyanom na urządzenie pod Filipesztą w pobliżu Plojesztu i pod Floresztą w pobliżu Fokszani obwarowanych obozów i ulatwi przewóz materyału wojennego. Rosya za to obiecuje rozszerzyć mający się odstąpić Rumunom kraj aż pod Sylistryę. Utrzymuje się ciągle jeszcze pogłoska, że Anglia uważa kwestyą besarabską za casus belli.

Obrowazzo (w Dalmacyi), 29 kwietnia. Nie prawdą jest, jakoby wychodźców bośniackich gwałtem wydalano za granicę, władze jeno otrzymały polecenie zapytania ich, czy chcą powrócić do ojczyzny. Wychodźcy odpowiedzieli na to, że wolać raczej wymrzeć z głodu w Austrii, niż powrócić do Bośni pod bat turecki. Państwo będzie udzielało na przyszłość zapomogi jedynie słabym i chorym a wykluczy od zapomogi zdrowych i zdolnych do pracy.

NIEMCY.

* Berlin, 30 kwietnia. Parlament zebrał się w dniu dzisiejszym na pierwsze swe poświęczone posiedzenie, na które przybyło zaledwie 120 posłów, tak że gdyby było przyszło do imiennego głosowania, lub gdyby był marszałek policzył obecnych posłów, musiano by odrzucić obrady dla niedostatecznej liczby obecnych do uchwał prawomocnych. Posiedzenie rozpoczęło od drugiego czytania projektu dotyczącego zatrudnienia maszynistów na parowcach morskich. Projekt ten ma na celu rozciągnięcie przepisów ordynacyi procederowej dotyczących regulaminu egzaminacyjnego dla sterników, na maszynistów pełniących służbę na parowcach morskich. — Poseł Karsten wniósł, aby do projektu dołączono osobne przepisy odnoszące się do tych maszynistów, którzy zatrudnieni będą na parowcach morskich po wejściu w życie nowego prawa. Prezes urzędu kanclerskiego oświadczył na to, że życzeniu posła Karstena stanie się zadość przez osobne rozporządzenie, skutkiem czego odrzucił parlament wniosek posła Karstena i przyjął projekt rządowy bez żadnej zmiany. Następny projekt, dotyczący uzbrojenia niemieckich okrętów kupieckich, przekazał parlament na wniosek posła Rickerta komisji złożonej z 14 członków. Ostatni przedmiot obrad, będący na porządku dziennym, a mianowicie projekt zawierający przepisy w razie zarazy bydła, odrzuciono dla zbyt małej liczby obecnych. Następne posiedzenie naznaczone na dzień jutrzejszy na 12 1/2 godzinę.

Dzisiejsza Kreuz-Ztg. zamieszcza artykuł wstępny pod napisem: „Encyklika Leona XIII“, w którym zapisawszy na wstępie, że każda encyklika, którą ogłasza nowy papież przy objęciu Stolicy apostoelskiej, jest doniosłym aktem, podaje następnie przybliższe streszczenie encykliki Leona XIII. Artykuł swój kończy Kreuz-Ztg. następującą uwagą: „Powyższa treść encykliki Leona XIII wystarczy do osądzenia, czego spodziewać się można po dobrej woli umiarkowanego papieża. Temperament, środki i sposób przemawiania zmieniają się, ale zasady pozostają zawsze te same. Pomijając państwa, które chce być panem u siebie, a Kurją nie

może być mowy o zasadniczej zgodzie. Państwo musi uregulować swój stósunek do kościoła, ale musi uczynić w sprawiedliwy sposób i nie dotykać wewnętrznych stósunków kościoła. Wcale to nie wyklucza reformy państwowego prawodawstwa poprzędzy, która kowania co do stósownego modus vivendi.“ V o s. Z. która również rozpisuje się pokrótce nad encykliką Leona XIII, oświadcza, że takowa nie zawiera żadnego słowa, z któregoby wnosić można o polityce Papieża. Cała encyklika jest — zdaniem V o s. Z. — niczem więcej jak tylko pięknie wystylizowana, kaszyczną rozprawą, w której nie ma już gróźb ani kleństw Piusa IX, lecz przebiega z niej łagodny, sierny i pojednawczy głos nowego Papieża.

W trzecie święto wielkanocne odbyło się w prowincyalne zebranie szlaskich nauczycieli, na obradowano nad 5 tezami dotyczącymi używania kar cielesnych w szkołach. Tezy te brzmią jak następujące: 1) Nauczyciel ma prawo do wymierzania kar cielesnych, co uzupełniając wychowanie domowe, na podstawie wyjątków w Prusach prawnych przepisów. 2) Kary wymierzone w granicach karności szkolnej nie uważane jako rozmyślne i nieumyślne uszkodzenia w myśl §§ 223, 230 i 232 niem. kodeksu karnego. 3) Nie może się obyć zupełnie bez kar cielesnych, jeżeli sprostać swemu wychowawczemu zadaniu. 4) Kar cielesne mają być użyte jednakże jako środek ostateczny to o ile możności jak najrzadziej. 5) Skargi na częste i zbyt surowe wymierzanie kar cielesnych jezeli się starać będzie o to, aby: a) moralnie nie dzieci umieszczano w zakładach poprawczych; b) klasy nie były zbyt przepełnione; c) aby posady czyscielskie nie były obsadzone osobistościami, nie cemi dostatecznej kwalifikacyi. — Szlaskie dzienniki dając powyższe tezy, dodają, że przyjęte zostały stkie z tym zastrzeżeniem, „aby duch miłości przy karze cielesnej.“

Wedle Kreuz-Ztg. przeciągną się obrady mentu przez cały miesiąc maj, bo Rada związkowa gotuje jeszcze kilka nowych projektów. Trudną będzie sprawą — pisze dalej pomieniony dziennik — marszałka parlamentu Forckenbecka zebrać potąd do prawomocnych uchwał liczbę posłów, którzy wiele dotąd zjechało do Berlina, a prawdopodobnie tylko jeszcze liczba przybędzie, gdyż letnie półrocze jest bardzo stósownem do obrad ciał parlamentarnych.

Znakomitą ilustracyą obecnego ekonomicznego upadku Niemiec jest fakt następujący: zamieszkały w Berlinie, nazwiskiem Heise, liczące przy 30 porderzwał gardło zamieszkałemu z nim razem, gdnęj stancyi posługaczowi handlowemu Przybysławowi w tym jedynie celu, aby, licząc na wstręt cesarza, podpisywania wyroków śmierci, znaleźć w jego życie przytułek i utrzymanie w więzieniu. Heise, zamordowawszy swego towarzysza, w się przez kilka godzin po ulicach Berlina, poczem się oddał w ręce władzy, której podał powyższy na popelnionej zbrodni, dodając, że przez dwa dni już z myślą zamordowania kogobądź, byłoby tylko całe życie znaleźć przytułek w więzieniu. Sledzwo wykryło żadnego śladu zamiaru rabunku ze strony tego i potwierdziło tylko jego zeznania. Heise po mordsterwo z jak największym rozmysłem i przysięgą, że do odebrania sobie samego życia nie miałby wagi. Jedyny to pewno dotąd przypadek w kryminalistyce niemieckiej a jaskrawo malujący wiek i państwo kultury.

Dyrektorowie i kolegia nauczycielskie osmiu w szkołach realnych wystosowali do parlamentu petycyą żądającą przypuszczenia abiturientów śródku realności, słuchania kursów medycznych na uniwersytetach niemieckich.

Czasopismo socjalistyczne Vorwärts zamieścił odezwę do swego stronnictwa, w której wyzywa do dek na utworzenie funduszu inwalidów celem wspierania socjalistów skazanych na kary więzienne i piemię ogołoconych przez to ze środków utrzymania. Odezwa podpisana jest przez dyrekcją socjalistycznego centralnego komitetu wyborczego Niemiec.

Poseł do parlamentu niemieckiego, znany socjalistą Most, skazanym został za obrazę ewangelickiego sądu dwa miesiące więzienia. Prokurator wniósł o osiemnastu miesięcy więzienia.

AUSTRIA I WĘGRY.

* Wiedeń, 30 kwietnia. W obec sensacyjnego pogłoski rozsiewanych z powodu ostatniej wielkiej ministeryalnej stwierdza oficyalny Fremdenblatt, że w odbyty dnia 29 bm. pod przewodnictwem ch. kr. radzie nie brali udziału wspólni ministrowie, co dotąd nie zajmowano się tutaj sprawami zagranicznymi, wyłączenie ugodą austriacko-węgierską.

Mimo to miano przyjąć w Wiedniu, jak zapowiedziano w najwcześniejszym dzienniku — do przekonania, że wkrótce chwila, w której musi monarchia wyraźniejsze niż dotychczas zająć stanowisko w sprawach zagranicznych, i poszczególnego skutkiem tego przystąpić do „mobilizacyi“ w Wiedniu też bawią obecnie reprezentacyi tych instytucji finansowych, na które gabinet Austrii od dawna reflektuje w sprawie realizowania w walio nowego kredytu. Słowem, w Wiedniu panuje ruch niezwykle w najwyższych sferach rządowych, nowań nie tylko na polu polityki wewnętrznej, ale i na umgodowej, lecz także i to w nierównie w większym sunku na polu polityki zagranicznej.

W prasie wiedeńskiej ciągle na porządku dziennym jest sprawa okupacyi Bośni przez wojska austriackie. Neue freie Presse dowiaduje się z wiarygodnego, że wojska austriackie wkrótce — w maju — w przeciągu dwóch tygodni — wkroczą do Bośni. Mają już nawet w pogotowiu cały personalny urzędniemi naczelników dla mających się okupować kraj. Na naczelników rządu w Bośni i Hercegowinie naznaczonego barona Flucka, który dał się poznać w przemówieniu w Radzie państwa za aneksyą i p. w. byłego konsula austriackiego w turecko-słowiańskich krajach.

FRANCYA.

* Paryż, 29 kwietnia. Jak naturalna, są wszystkie dzienniki zagiagi się dziś mający senyoniemi przedmiotami, jakimi, mimo krótkiego trwania podobnie trwania sesya zajmować się będzie. — W tym względzie donosi Correspondans, że senyoniem się zdaje, sprawy wojskowe ważną odgrywając rolę w senacie poda pan Scheurer-Kestner interpelacyi, przyczem nieczy się jedynie na wspomniany przez nas wypadek Belforce, ile że Rappel twierdzi, że przy padku, bne bywają daleko częstsze, niż zwykle sądzą, a klady, które będzie można w senacie poruszyć, dostateczne, aby opinią publiczną w sprawie tej zbudziły.

deputowanych przyjdzie pod obrady petycy...

nie tylko interes Austro-Węgier, ale także interes...

Wiedomości miejscowe i potoczne. POZNAŃ, 1 maja.

Ostatnie telegramy. (Z biura Wolfa.)

etersburg, 1 maja. Stan zdrowia ks...

gencje Russe donosząc o przygotowa...

W York, 1 maja. Wedle tutejszych dzien...

Wschód słońca o godzinie 4 minut 30...

PRZYBYLI DO POZNAŃA

BAZAR. Moszczeński z Stempuchowa...

staedt z żoną z Królestwa Polskiego. Panie Zychlińska...

Handel, przemysł i gospodarstwo. Giełda poznańska, 1 maja.

Giełda bydgoska, 30 kwietnia. Pszenica: 165-210 m...

Giełda wrocławska, 30 kwietnia. Złoto: per 1000 kilo...

Gdańsk, 30 kwietnia. Powietrze piękne, lecz zimne...

Na miesiąc maj. Głos serca do Boga. Książka o nabożeństwie...

Obwieszczenie. Na odbyć się mające w dniu 2 maja...

Przedpłatę na Dwutygodnik naukowy poświęcony archeologii...

Nożyce do żywych płotów, gałęzi i kwiatów...

W sobotę dnia 4 maja rb. ostatni przepadłych fantów...

Handel, przemysł i gospodarstwo. Giełda poznańska, 1 maja.

Giełda bydgoska, 30 kwietnia. Pszenica: 165-210 m...

Giełda wrocławska, 30 kwietnia. Złoto: per 1000 kilo...

Gdańsk, 30 kwietnia. Powietrze piękne, lecz zimne...

Na miesiąc maj. Głos serca do Boga. Książka o nabożeństwie...

Obwieszczenie. Na odbyć się mające w dniu 2 maja...

Przedpłatę na Dwutygodnik naukowy poświęcony archeologii...

Nożyce do żywych płotów, gałęzi i kwiatów...

W sobotę dnia 4 maja rb. ostatni przepadłych fantów...

Handel, przemysł i gospodarstwo. Giełda poznańska, 1 maja.

Giełda bydgoska, 30 kwietnia. Pszenica: 165-210 m...

Giełda wrocławska, 30 kwietnia. Złoto: per 1000 kilo...

Gdańsk, 30 kwietnia. Powietrze piękne, lecz zimne...

Na miesiąc maj. Głos serca do Boga. Książka o nabożeństwie...

Obwieszczenie. Na odbyć się mające w dniu 2 maja...

Przedpłatę na Dwutygodnik naukowy poświęcony archeologii...

Nożyce do żywych płotów, gałęzi i kwiatów...

W sobotę dnia 4 maja rb. ostatni przepadłych fantów...

Mów sejmowych z czasów panowania Stanisława Augusta

poszukuje wszystkich mów, głośów, zdań, wotów, manifestów i dyaryszów sejmowych z tegoż czasu i prosi o kopie mów itd. takich, które drukami ogłoszone nie były,
E. Callier w Poznaniu, Podgórna ulica Nr. 15.
O powtórzenie bezpłatnie powyższego ogłoszenia w wszystkich pismach polskich którym to przedsiębiorstwo nie jest obojętnym, upraszają nakładca i kompilator.

Oprócz godzin ordynacyjnych do 8ej z rana i od 2ej do 4ej po południu w mem mieszkaniu na W. Garbarach 40 przyjmuję jeszcze chorych na **Chwaliszewie** w aptece p. Reimana od 8ej do 9ej z rana i od 4ej do 5ej po południu. (2301)

Dr. Gąsiorowski.

Zakład fotograficzny E. MIRSKIEJ

Fryderykowska ulica 25
sprowadził z Warszawy ze znanego zakładu fotogr. Mieczkowskiego

operatora i retuszera.

Staraniem zakładu jest: przyswajać wszelkie nowości w dziedzinie fotografii, w którym to celu zaopatrzylam zakład w najnowsze ulepszone aparaty. Uwagę Szanownej Publiczności zwracam na **hellominiatury** (fot. kolorowe na szkle), fot. emaliowane, kopie z obrazów i portretów także portrety olejne. (2335)
Tuzin fotogr. w form. wizyt. od 6—9 Marek.
Do nabycia wierne fot. **Leona XIII, H. Siemiradzkiego i J. Kraszewskiego.**

Drelich na wańtuchy we wszystkich szerokościach 40 metr. 45—60 funtów celnych ważąc od 5 1/3 tal. począwszy

wańtuchy i odpowiednie przepisom **skrynice do węzy** obejmujące 1 1/2—2 cent. i 7 1/2—12 funt. waż. od 1 1/2 tal. począwszy; dalej

plachty do rzepiu po 2 1/3 i 3 tal. oraz **dryle na markizy** po każdej cenie (2170)

połączone w wielkim wyborze handel płótna i fabryka bielizny **Salomona Becka.**

Gotowe wańtuchy, oraz kwadratowe skrynki do węzy każdej ciężkości, [2060]

plachty do rzepiu, gotowe miechy, drelich i płótno na markizy poleca jak najtaniej **S. Kantorowicz** róg Starożytnego i Nowej ulicy Nr. 68.

NEWRALGIE wszelkie cierpienia nerwowe, każdej chwili ustępującej po użyciu pigułek anti-neuralgicznych

aptecznych pp. **Gallego i Spleasa.** (7)

Tapety i rolisy Zakład litograf. **Regestra gosp. Alfienidę** **Christofa** poleca po najtaniejszych cenach handel **Materyałow** **piłmiennych**

Antoniogo Rose w Poznaniu w Bazarze. (1614)

Szanownej Publiczności WKs. Poznańskiego mam zaszczyt uniżenie oświadczyć, iż na nowo założyłam **handel galanteryjny** przytem fabrykę rękawiczek, bandaży wszelkich konstrukcji i nowego systemu zarazem składam moje najserdeczniejsze podziękowanie szanown. klienteli za względy okazane przez 9 lat praktyki mego męża dawniej firmy **T. Lisiecki** a obecnie pod moją firmą, polecam się więc łask. względem, przyczekając dobry towar i ceny umiarkowane **T. Lisiecka** Poznań, Wilhelm. ul. 10. (2179)

200,000 Marek pieniędzy małoletnich jest na dobra rycerskie do 2/3 taksy poznańskiego ziemstwa do wypożyczenia przez **Gersona Jareckiego** Sapiieżyński plac 8. (1888)

WILA jest do sprzedania na przedmieściu Krakowa z widokiem na Karpaty, ogrodem owocowym i domkiem oddzielnym w głębi ogrodu o 5 pięciu pokojach, stajnią i wozownią. Blizsza wiadomość u właścicielki, ulica Kopernika Nr. 55. (2325)

Wiatrak tuż przy Poznaniu, prawie zupełnie nowy, o 2 gan-kach, z francuzkami i piaskowcowymi kamieniami, stempą i cylindrem jest na-tychmiast do **rozbrania** i do **sprzedania.** (2220)
W. Albrecht, s. Marcin 36.

SO tucznych skopów na sprzedaż.

Wiatrak tuż przy Poznaniu, prawie zupełnie nowy, o 2 gan-kach, z francuzkami i piaskowcowymi kamieniami, stempą i cylindrem jest na-tychmiast do **rozbrania** i do **sprzedania.** (2220)
W. Albrecht, s. Marcin 36.

SO tucznych skopów na sprzedaż.

SO tucznych skopów na sprzedaż.

SO tucznych skopów na sprzedaż.

Wydział krajowy Królestwa Galicji i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskim rozpisywał konkurs w celu obsadzenia następujących posad:
1) Posady **dyrektora** krajowych szkół rólności w Dublanach, a zarazem **profesora** fachowego dla nauk rólności przy krajowej wyższej szkole rólności w Dublanach, który otrzyma wolne pomieszkanie, plac roczną w kwocie 2000 zł. w. a., dodatek aktywny w rocznej kwocie 860 zł. w. a., dodatek pięcioletni w kwocie 200 zł. w. a. i wynagrodzenie za zawiadywanie krajową szkołą parobków i dozorców gospodarskich w Dublanach w rocznej kwocie 200 zł. w. a.
2) Posady **profesora** krajowych szkół rólności krajowej wyższej szkoły rólności w Dublanach, a mianowicie: dwóch profesorów dla nauk rólności, dwóch dla nauk przyrodniczych, (jednego w obowiązku pełnienia funkcji kierownika chemicznej stacji doświadczalnej, drugiego zaś z obowiązkiem pełnienia funkcji kierownika stacji kontroli nasion w razie utworzenia takiej stacji w Dublanach.) — i jednego dla nauk matematycznych, z których każdy otrzyma wolne pomieszkanie, plac roczną w kwocie 1300 zł. w. a. dodatek aktywny w kwocie 140 zł. w. a. i dodatek pięcioletni w kwocie 200 zł. w. a. (2273)
3) Posady **nauczyciela** fachowego dla nauk rólności przy krajowej szkole parobków i dozorców gospodarskich w Dublanach, który otrzyma wolne pomieszkanie, plac roczną w kwocie 800 zł. w. a. dodatek aktywny w rocznej kwocie 120 zł. w. a. i dodatek pięcioletni w kwocie 150 zł. w. a.
4) Posady **nauczyciela pomocniczego** (dla nauk ogólnie kształcących) przy krajowej szkole parobków i dozorców gospodarskich w Dublanach, który otrzyma wolne pomieszkanie, plac roczną w kwocie 600 zł. w. a., dodatek aktywny w rocznej kwocie 100 zł. w. a. i dodatek pięcioletni w kwocie 100 zł. w. a.
Wszyscy wyżej wymienieni funkcjonariusze są urzędnikami krajowymi, a jako tacy mają prawa i obowiązki, określone ustawą służby krajowej z dnia 26 czerwca 1866, o ile takowa do nich może być zastosowaną. — Szczegółowe określenie praw i obowiązków dyrektora i grona nauczycieli krajowych szkół rólności w Dublanach mieszczą w sobie regulamina tychże szkół.
Chcący się ubiegać o posady powyższe winni wykazać dokładną znajomość języka polskiego, a nadto przedłożyć wydziałowi krajowemu:
1) metrykę urodzenia, 2) krótki życiorys, 3) świadectwa udowodniające kwalifikację do zajmowania posady, o którą kompletują.
Podania wniosków należy nadsyłać do 1 lipca rb., obsadzenie posad zaś nastąpi z początkiem roku szkolnego 1878/9.

Z rady wydziału krajowego królestwa Galicji i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskim.
We Lwowie dnia 19 marca 1878. **Grott.**

Szkola przemysłowo - rzemieślnicza W POZNANIU. (2331)
Kurs latowy (lekcje niedzielne) rozpocznie się w niedzielę d. 5go maja. Zgłoszenia przyjmuje apteka p. Reimana na Chwaliszewie. **Zarząd Tow. politechnicznego.**

Kąpiele Bukowina powiat sycowski (Poln. Wartenberg). **Początek sezonu dnia 15 maja.**
Doświadczone od dawna kąpiele przeciw reumatyzmowi, podagrze, ochromieniom, brakowi krwi i chorobom zaskórnym. Blizszych szczegółów udziela lekarz kąpielny dr. **Bobrecker** w Twardogórze (Festenberg). (2324)

Zakład leczenia i leczenia za pomocą zimnej wody **Thalheim** w Landek na Szlązku. (Komunikacja pocztowa i omni-busowa.)
Rozpoczęcie kuracji za pomocą zimnej wody dnia 15 kwietnia rb. Zaopatrzony w wszelkie komfort dom kąpielny, obejmujący: irlandzko-rzyskie, rosyjskie, parowe i iglicowe kąpiele, — najwyborniejsze aparaty tuszowe, otworzony zostanie dnia 1 maja. Wielki basen do pływania. — Kuracja mleczna. — Elektroterapia. — Pensa. Zapytania i zgłoszenia przyjmuje podpisany lekarz zakładu. **Dr. Pinoff.** (1162)
Kąpiele Landek na Szlązku „VILLA THALHEIM.” **Pawel Voelkel** właściciel zakładu.

Restaurant „Alhambra” róg Starożytnego Rynku i Jezuickiej ulicy poleca wyborne **śniadania, obiady i kolacje**, (dł. z półdewicy po 50 fen.) jako też **wszelkie inne ciepłe i zimne potrawy** po tanich cenach. **Piwo ko-bylopolskie** wprost z browaru i **piwo czarne** (bock) po 20 fen. szklanka. (1767) **J. E. Żybski**

Komisarz sadowy przy sądzie okręgowym w Kaliszu zawiadamia, że w dniu 27 czerwca (9 lipca) 1878 r. o godzinie 10 z rana w sali posiedzeń sądu okręgowego w Kaliszu w skutek postanowienia rady familijnej z d. 16 (23) listopada 1877 r., zatwierdzonej przez postanowienie sądu okręgowego kaliskiego pod d. 5 (17) grudnia 1877 wydane i w rozkazy egzekucyjnym tegoż sądu z d. 1 lutego 1878 N. 1641 wyrażone sprzedane zostaną przez publiczną licytacją dobra ziemskie (2321)

Opatówek z folwarkiem Józefów, Winiary, Brzeziny, Zajączki, Rożno, Rypinek i Zawodzie w powiecie i gubernii kaliskiej położone, do własności R. R. tajnego senatora **Jana Funduklę** należące, ogólnej przestrzeni morgów 11740 obejmujące. Inwentarz żywy i martwy na folwarku Opatówek i Józefów podlega sprzedaży — na folwarkach innych stanowi własność dzierżawców, którzy od dzierżawy posiadanych folwarków odstąpić są zobowiązani. Sprzedaż dóbr Opatówek nastąpi albo w całości — i w takim razie pierwsze licytum postanowione zostało rs. 300000 — albo gdyby konkurentów na całość nie było, w oddziałach następujących I Opatówek i Józefów od rs. 127500, II Winiary od rs. 37500, III Rypinek od rs. 15000, IV Zajączki i Rożno od rs. 60000, V Brzeziny od rs. 60000. Pożyczka Towarzystwa kredytowego na dobrach całych wynosi rs. 145743 kop. 14. Blizsze wiadomości o stanie dóbr, ciężących takowe długach i warunkach sprzedaży powzięć można w kancelaryi sądu okręgowego kaliskiego, w kancelaryi adwokata Hipolita Grodzieckiego w Kaliszu i u podpisanego komisarza sądowego Kalisz, d. 23 marca (4 kwietnia) 1878 roku. **Komisarz sądowy Witort.**

Komisarz sadowy przy sądzie okręgowym w Kaliszu zawiadamia, że w dniu 27 czerwca (9 lipca) 1878 r. o godzinie 10 z rana w sali posiedzeń sądu okręgowego w Kaliszu w skutek postanowienia rady familijnej z d. 16 (23) listopada 1877 r., zatwierdzonej przez postanowienie sądu okręgowego kaliskiego pod d. 5 (17) grudnia 1877 wydane i w rozkazy egzekucyjnym tegoż sądu z d. 1 lutego 1878 N. 1641 wyrażone sprzedane zostaną przez publiczną licytacją dobra ziemskie (2321)

Opatówek z folwarkiem Józefów, Winiary, Brzeziny, Zajączki, Rożno, Rypinek i Zawodzie w powiecie i gubernii kaliskiej położone, do własności R. R. tajnego senatora **Jana Funduklę** należące, ogólnej przestrzeni morgów 11740 obejmujące. Inwentarz żywy i martwy na folwarku Opatówek i Józefów podlega sprzedaży — na folwarkach innych stanowi własność dzierżawców, którzy od dzierżawy posiadanych folwarków odstąpić są zobowiązani. Sprzedaż dóbr Opatówek nastąpi albo w całości — i w takim razie pierwsze licytum postanowione zostało rs. 300000 — albo gdyby konkurentów na całość nie było, w oddziałach następujących I Opatówek i Józefów od rs. 127500, II Winiary od rs. 37500, III Rypinek od rs. 15000, IV Zajączki i Rożno od rs. 60000, V Brzeziny od rs. 60000. Pożyczka Towarzystwa kredytowego na dobrach całych wynosi rs. 145743 kop. 14. Blizsze wiadomości o stanie dóbr, ciężących takowe długach i warunkach sprzedaży powzięć można w kancelaryi sądu okręgowego kaliskiego, w kancelaryi adwokata Hipolita Grodzieckiego w Kaliszu i u podpisanego komisarza sądowego Kalisz, d. 23 marca (4 kwietnia) 1878 roku. **Komisarz sądowy Witort.**

Komisarz sadowy przy sądzie okręgowym w Kaliszu zawiadamia, że w dniu 27 czerwca (9 lipca) 1878 r. o godzinie 10 z rana w sali posiedzeń sądu okręgowego w Kaliszu w skutek postanowienia rady familijnej z d. 16 (23) listopada 1877 r., zatwierdzonej przez postanowienie sądu okręgowego kaliskiego pod d. 5 (17) grudnia 1877 wydane i w rozkazy egzekucyjnym tegoż sądu z d. 1 lutego 1878 N. 1641 wyrażone sprzedane zostaną przez publiczną licytacją dobra ziemskie (2321)

Komisarz sadowy przy sądzie okręgowym w Kaliszu zawiadamia, że w dniu 27 czerwca (9 lipca) 1878 r. o godzinie 10 z rana w sali posiedzeń sądu okręgowego w Kaliszu w skutek postanowienia rady familijnej z d. 16 (23) listopada 1877 r., zatwierdzonej przez postanowienie sądu okręgowego kaliskiego pod d. 5 (17) grudnia 1877 wydane i w rozkazy egzekucyjnym tegoż sądu z d. 1 lutego 1878 N. 1641 wyrażone sprzedane zostaną przez publiczną licytacją dobra ziemskie (2321)

Komisarz sadowy przy sądzie okręgowym w Kaliszu zawiadamia, że w dniu 27 czerwca (9 lipca) 1878 r. o godzinie 10 z rana w sali posiedzeń sądu okręgowego w Kaliszu w skutek postanowienia rady familijnej z d. 16 (23) listopada 1877 r., zatwierdzonej przez postanowienie sądu okręgowego kaliskiego pod d. 5 (17) grudnia 1877 wydane i w rozkazy egzekucyjnym tegoż sądu z d. 1 lutego 1878 N. 1641 wyrażone sprzedane zostaną przez publiczną licytacją dobra ziemskie (2321)

Komisarz sadowy przy sądzie okręgowym w Kaliszu zawiadamia, że w dniu 27 czerwca (9 lipca) 1878 r. o godzinie 10 z rana w sali posiedzeń sądu okręgowego w Kaliszu w skutek postanowienia rady familijnej z d. 16 (23) listopada 1877 r., zatwierdzonej przez postanowienie sądu okręgowego kaliskiego pod d. 5 (17) grudnia 1877 wydane i w rozkazy egzekucyjnym tegoż sądu z d. 1 lutego 1878 N. 1641 wyrażone sprzedane zostaną przez publiczną licytacją dobra ziemskie (2321)

Komisarz sadowy przy sądzie okręgowym w Kaliszu zawiadamia, że w dniu 27 czerwca (9 lipca) 1878 r. o godzinie 10 z rana w sali posiedzeń sądu okręgowego w Kaliszu w skutek postanowienia rady familijnej z d. 16 (23) listopada 1877 r., zatwierdzonej przez postanowienie sądu okręgowego kaliskiego pod d. 5 (17) grudnia 1877 wydane i w rozkazy egzekucyjnym tegoż sądu z d. 1 lutego 1878 N. 1641 wyrażone sprzedane zostaną przez publiczną licytacją dobra ziemskie (2321)

Komisarz sadowy przy sądzie okręgowym w Kaliszu zawiadamia, że w dniu 27 czerwca (9 lipca) 1878 r. o godzinie 10 z rana w sali posiedzeń sądu okręgowego w Kaliszu w skutek postanowienia rady familijnej z d. 16 (23) listopada 1877 r., zatwierdzonej przez postanowienie sądu okręgowego kaliskiego pod d. 5 (17) grudnia 1877 wydane i w rozkazy egzekucyjnym tegoż sądu z d. 1 lutego 1878 N. 1641 wyrażone sprzedane zostaną przez publiczną licytacją dobra ziemskie (2321)

Komisarz sadowy przy sądzie okręgowym w Kaliszu zawiadamia, że w dniu 27 czerwca (9 lipca) 1878 r. o godzinie 10 z rana w sali posiedzeń sądu okręgowego w Kaliszu w skutek postanowienia rady familijnej z d. 16 (23) listopada 1877 r., zatwierdzonej przez postanowienie sądu okręgowego kaliskiego pod d. 5 (17) grudnia 1877 wydane i w rozkazy egzekucyjnym tegoż sądu z d. 1 lutego 1878 N. 1641 wyrażone sprzedane zostaną przez publiczną licytacją dobra ziemskie (2321)

Komisarz sadowy przy sądzie okręgowym w Kaliszu zawiadamia, że w dniu 27 czerwca (9 lipca) 1878 r. o godzinie 10 z rana w sali posiedzeń sądu okręgowego w Kaliszu w skutek postanowienia rady familijnej z d. 16 (23) listopada 1877 r., zatwierdzonej przez postanowienie sądu okręgowego kaliskiego pod d. 5 (17) grudnia 1877 wydane i w rozkazy egzekucyjnym tegoż sądu z d. 1 lutego 1878 N. 1641 wyrażone sprzedane zostaną przez publiczną licytacją dobra ziemskie (2321)

Komisarz sadowy przy sądzie okręgowym w Kaliszu zawiadamia, że w dniu 27 czerwca (9 lipca) 1878 r. o godzinie 10 z rana w sali posiedzeń sądu okręgowego w Kaliszu w skutek postanowienia rady familijnej z d. 16 (23) listopada 1877 r., zatwierdzonej przez postanowienie sądu okręgowego kaliskiego pod d. 5 (17) grudnia 1877 wydane i w rozkazy egzekucyjnym tegoż sądu z d. 1 lutego 1878 N. 1641 wyrażone sprzedane zostaną przez publiczną licytacją dobra ziemskie (2321)

Komisarz sadowy przy sądzie okręgowym w Kaliszu zawiadamia, że w dniu 27 czerwca (9 lipca) 1878 r. o godzinie 10 z rana w sali posiedzeń sądu okręgowego w Kaliszu w skutek postanowienia rady familijnej z d. 16 (23) listopada 1877 r., zatwierdzonej przez postanowienie sądu okręgowego kaliskiego pod d. 5 (17) grudnia 1877 wydane i w rozkazy egzekucyjnym tegoż sądu z d. 1 lutego 1878 N. 1641 wyrażone sprzedane zostaną przez publiczną licytacją dobra ziemskie (2321)

Kurs papierów na giełdach berlińskiej i poznańskiej.

BERLIN, 30 kwietnia.		Niemieckie papiery.		
Niemiec. bank hyp. w Meiningen	4	—	p.	
Stowarz. dyskontowe	4	108.	p.	
Gotajski bank kredyt.	4	107.80	p.	
Kwileckiego i Sp. bank	5	54.	p.	
Meiningski bank kredyt.	4	74.	p.	
Austr. zakład kredyt.	5	339.50	336-339	
Poznański bank prowinc.	4	102.10	p.	
Bank Kzeszy niemieckiej Prowinc. stowarzyszenie dyskontowe	4 1/2	153.	p.	
Szląskie stowarz. bank.	4	80.10	z.	
Akcyje przemysłowe.				
Berliński kantor drzew.	4	44.	p.	
Stowarzyszenie immol.	4	69.	p.	
Dortmund Union	5	7.	p.	
Huty Hoerder	5	24.75	p.	
dito Laura	5	70.75	p.	
dito Marchhammer	5	17.	z.	
dito Marienhütte	5	47.	z.	
dito Redenhütte	5	1.10	z.	
Berlin. Passage	6	16.	z.	
Akcyje zakładowe i obligacje kolei żelaznych.				
Bergsko-marchijska	4	69.25	p.	
Berlińsko-zgorzeleńska	4	12.	p.	
dito szczecińska	4	106.	p.	
Wrocław. bank dyskont.		4	58.	p.
dito wrocławski	4	66.50	z.	

Brzesko-grajewska		5	36.	p.
Galicyska Karola Lud.	5	98.50	p.	
Kolęj Rudolfa	4	44.20	p.	
Marchijsko-poznańska	4	17.25	p.	
Górnośląz. kol. lit. A. C.	3 1/2	119.90	p.	
dito lit. B.	3 1/2	118.50	p.	
Austr.-franc. kol. pań.	5	411.410.50	413 p.	
Austr. półn.-zachodnia	5	167.	p.	
dito poł. pań. (Lomb.)	5	109-110	p.	
Wschodnio-pruska kol. południowa	4	44.50	p.	
Kol. po pr. brzegu Odry	5	97.25	p.	
Rumuńska kol. pań.	5	24.20	p.	
Rosyjska kol. państw.	5	—	p.	
Starogardzko-poznań.	4 1/2	100.50	p.	
Warszawsko-wiedeńska	5	145.	z.	
Marchijsko-pozn. z pr. p.	5	77.	p.	
Zagraniczne papiery.				
Austr. renta srebr.	4 1/2	52.60	p.	
dito papier.	4 1/2	49.09	p.	
dito renta złota	4	59.10	p.	
dito losy z r. 1854	4	—	p.	
dito losy kredytowe	fr.	283.50	p.	
dito losy z r. 1860	5	98.	p.	
dito losy z r. 1864	fr.	240.	p.	
Rosyjs. pożycz. prem. 1864	5	136.	p.	
dito 1866	5	135.75	p.	
Rosyjs. pols. obl. skarb.	4	73.90	p.	
Poln. listy zast. III em.	4	—	p.	
dito nowe	5	59.20	p.	
POZNAŃ, 1 maja.				
Listy rentowe i zastawne.				
Pozn. listy zastawne	3 1/2	—	—	
Nowe listy zastawne	4	94.60	—	
Listy rentowe pozn.	4	95.90	—	
Prowinc. obligacje	5	—	—	
Powiatowe obligacje	5	102.	—	
Powiatowe obligacje	4 1/2	—	—	

Dominium **Dominowo** p. Środą przyjmuje zamówienia na każdą ilość

jaj bażancich po 75 fen. za sztukę. (2326)

PANNA znająca się na szyciu a głównie na praniu i prasowaniu, zaopatrzona w dobre rekomendacje znajduje miejsce od ś. Jana w Dominium **Brzezna** p. Budzyna. (2317)

Panna służąca, znająca się na krawieczynie a głównie na praniu i prasowaniu, znajduje miejsce w **Gryźynie** pod Kościanem od 1 lipca rb. (2320)

Malarz pokojowy i dekorator, wykonywający artystycznie swe prace po najprzystępniejszych cenach, gwarantując za dobroć i rzetelność swej pracy: (1270)
M. Bogucki malarz pokojowy i dekorator

Biegli stolarze, kołodzieje i formiarze znajdują natychmiast trwałe zatrudnienie w **Warszawie** w fabryce maszyn przy Czernichowskiej ulicy Nr. 59. Koszta podróży zwracają się, jeżeli robotnik przynajmniej rok jeden był w tej fabryce czynnym. (2312)

Nauczyciel domowy z kwalifikacją znajdzie miejsce zaraz w Dominium **Brzezna** p. Budzyna. (2316)

Do magazynu ubiorów męskich jest zaraz pożądany (2328)

buchhalter posiadający oba języki krajowe. **J. & A. Witkowski.**

Subjekta do handlu żelaza poszukuje zaraz lub od 1 lipca rb. (2327)
T. Krzyżanowski Poznań, Szewska ul. 17.

Pomocnik handlowy, obeznany z handlem win i cygar, poszukuje miejsca od 1 lipca rb. Wiadomości bliź. udzieli **L. Woźniakowski i Sp.** Berlińska ul. Nr. 19. (2333)

Pp. właścicielom gorzelni, zamierzającym zmienić gorzelanego, mógłbym wskazać bardzo doskonałego **gorzelanego**, który przez lat kilka nader korzystnie prowadził moją gorzelnię. Gorzelania ten jest 17 lat przy fachu, ma lat 38, katolik, mówi po polsku i po niemiecku, zna gruntownie teorię i każde znań. dot. postęp. z zacierem resp. młodziami oraz aparaty. Oberamtman **Lembke** 2314 Charlottenburg, Berl. Str. 131.

Młody człowiek, Polak, posiadający świadectwa z ukończonych szkół i mający zamiar poświęcić się zawodowi handlowemu, może zaraz znaleźć miejsce w interesie komisyjnym w Gdańsku. Własnoręczne oferty w polskim i niemieckim języku oraz kopie świadectw zechcą kandydaci nadesłać do Adm. Dz. Pozn. p. lit. **M. R.** Nr. 2152.

Ucznia do handlu cygar z dobrymi wiadomościami szkolnymi, władającego dobrze językiem niemieckim i polskim poszukuje **J. M. Friedlaender** Stary Rynek 54.

Ucznia z prowincji mówiącego po polsku i po niemiecku poszukuje zaraz **L. Woźniakowski i Sp.**, handel win i cygar w Poznaniu Berlińska ul. Nr. 19. (2334)

Ucznia do handlu cygar z dobrymi wiadomościami szkolnymi, władającego dobrze językiem niemieckim i polskim poszukuje **J. M. Friedlaender** Stary Rynek 54.

Ucznia do handlu cygar z dobrymi wiadomościami szkolnymi, władającego dobrze językiem niemieckim i polskim poszukuje **J. M. Friedlaender** Stary Rynek 54.

Ucznia do handlu cygar z dobrymi wiadomościami szkolnymi, władającego dobrze językiem niemieckim i polskim poszukuje **J. M. Friedlaender** Stary Rynek 54.

Ucznia do handlu cygar z dobrymi wiadomościami szkolnymi, władającego dobrze językiem niemieckim i polskim poszukuje **J. M. Friedlaender** Stary Rynek 54.

Ucznia do handlu cygar z dobrymi wiadomościami szkolnymi, władającego dobrze językiem niemieckim i polskim poszukuje **J. M. Friedlaender** Stary Rynek 54.

Ucznia do handlu cygar z dobrymi wiadomościami szkolnymi, władającego dobrze językiem niemieckim i polskim poszukuje **J. M. Friedlaender** Stary Rynek 54.

Ucznia do handlu cygar z dobrymi wiadomościami szkolnymi, władającego dobrze językiem niemieckim i polskim poszukuje **J. M. Friedlaender** Stary Rynek 54.

Ucznia do handlu cygar z dobrymi wiadomościami szkolnymi, władającego dobrze językiem niemieckim i polskim poszukuje **J. M. Friedlaender** Stary Rynek 54.

Ucznia do handlu cygar z dobrymi wiadomościami szkolnymi, władającego dobrze językiem niemieckim i polskim poszukuje **J. M. Friedlaender** Stary Rynek 54.